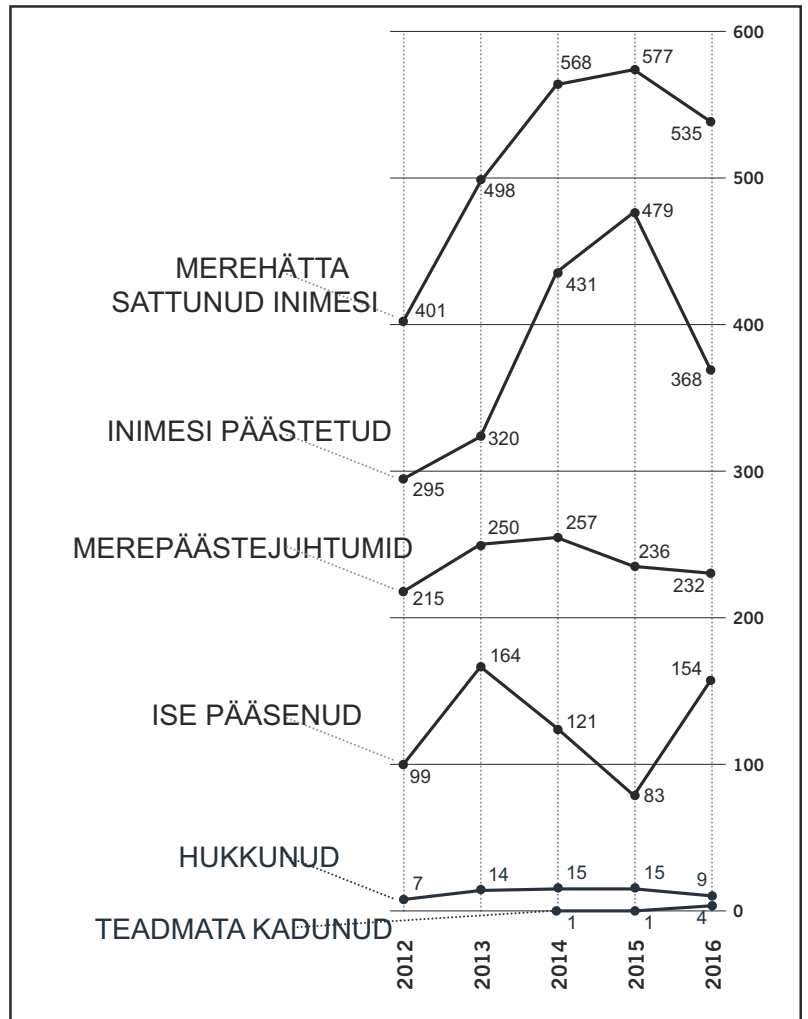

MAYDAY MAYDAY MAYDAY

MUUSEUMITUND
EESTI MEREMUUSEUMI
LENNUSADAMAS
2017

① MEREPÄÄSTE JUHTUMID EESTI VETES

Uuri skeemi, otsi vajadusel
internetist lisa ning arutle klassiga

1. Kuidas on muutunud merehätta sattunud ja päästetud inimeste arv viimase 5 aasta jooksul?

2. Mis võib olla põhjastanud asjaolu, et 2014 ja 2015 on väga suur hulk inimesi merehätta sattunud?

3. Milline käitumine soodustab õnnetuste juhtumist veekogudel ja nende kallastel? Too näiteid?

4. Millistesse ohtlikesse olukordadesse oled ise vee ääres või peal sattunud?
Kas ja kuidas oleksid saanud neid olukordi ära hoida?

② KÄITUMINE KRIITILISES OLUKORRAS

Loe tekst läbi ja lahenda ülesanded!

Otsesesse ohtu või kiiret reageerimist nõudvasse olukorda sattudes käituvad inimesed erinevalt. Iga inimene võib käituda ootamatult, tuleb meeles pidada, et see on normaalne reaktsioon **ebanormaalsetele tingimustele**.

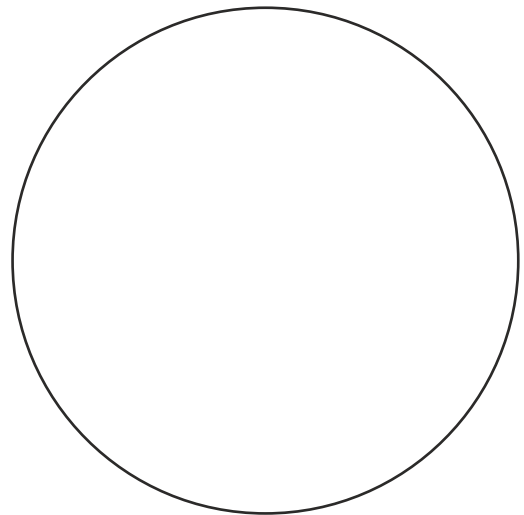
Mõned säilitavad rahu ja külma närvi, suudavad olukorda kainelt hinnata ning tulemusrikkalt ja õigesti tegutseda. Nad suudavad ka teisi inimesi aidata ja juhendada. Võib öelda, et nende jaoks saabub kõik alles pärast sündmuskohalt lahkumist. Neid on üks kümnendik kuni kolm kümnendikku.

Paljud ei oska esialgu tegutseda, jäävad nõutuna seisma või, vastupidi tunnevad võitmatut vajadust midagi teha. Nad vajavad abi, et leida õiget tegutsemissuunda ja alluvad hästi autoriteetse inimese juhtimisele. Neid on pool kuni kolmveerand kõikidest inimestest.

Mõned langevad masendusse ja otsivad abi. Nad vajavad turvalise täiskasvanu lähedust. Neid on 10 – 25%

Mõned sattuvad paanikasse. Paanikasse sattunud inimene võib tegutseda nii, et paneb täiendavasse ohtu nii enda kui ka teiste elu. Paanikas olevat inimest ei tohi mitte mingil juhul üksi jätta, ta vajab teise inimese pidevat tähelepanu ning võimalikult kiiret ohukoldest väljatoimetamist. Selliseid inimesi on üks sajast kuni kolm sajast.

1. Täienda sektordiagrammi selliselt, et see kajastaks inimeste käitumist kriitilises olukorras vastavalt eelpool antud infole! Kirjuta iga sektori suurus kasvõi umbkaudu ka protsentides!

2. Mis sa arvad, kuidas sina kriisisituatsioonis käituksid? Miks sa nii arvad? Too mõni näide kriitilisest olukorrast, kus oled viibinud!

3. Kas inimene käitub igas kriisisituatsioonis samamoodi? Miks?

③ RAHVUSVAHELINE KOOSTÖÖ MEREPÄÄSTES

Loe tekst läbi ja lahenda ülesanded!

Valdavalt on mereohutusalsed reeglid rangemaks muutunud pärast suuri katastroofe.

Pärast Titanicu katastroofi loodi 1914. SOLAS'e (International Convention for the Safety of Life at Sea) konventsioon, mis sätestas hädakutsungiks merel MAYDAY MAYDAY MAYDAY ning pideva raadioside kohustuse, lisaks tekkis alles siis nõue, et kõigile reisijatele peavad olema tagatud päästevestid ning koht päästeparves. Pärast Estonia katastroofi 1994. parandati tugevalt koostööd Läänemere-äärsete riikide vahel, SOLAS'e konventsiooni täiendati muuhulgas nõudega, et päästeparved peavad olema isepüstuvad, täiendati laevameeskonna päästeõppusi ning lepiti kokku laevade töökeeles.

OTSINGU- JA PÄÄSTEPIIRKOND

Eesti otsingu- ja päästepiirkond on riikidevaheliste lepingutega ja koordinaatidega kindlaks määratud ala, mille piires osutatakse otsingu- ja päästeteenuseid.

Kuressaare baasis asub kopter 40 päeva aastas vastavalt ohuhinnangule.

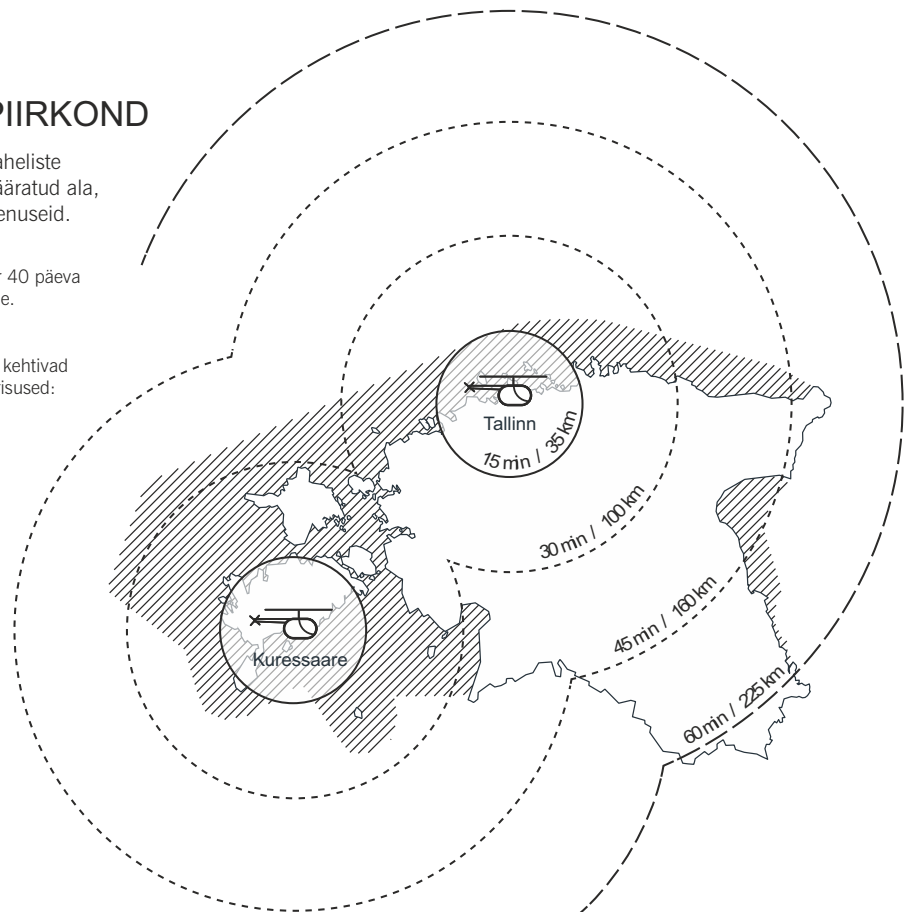

Lennupäästesündmuse korral kehtivad päästepiirkonnas järgmised erisused:

9,3 km Lennuvälja piirkonnas raadiusega 5 meremiili (9,3 km) toimunud lennuõnnetuse korral korraldavad esmaseid otsingu- ja päästetöid lennuvälja valdajad.

 Maismaa kohal toimunud lennuõnnetuse korral teeb otsingutöid Politsei- ja Piirivalveamet ning päästetöid Päästeamet.

 Merealadel ning piiriveekogudel korraldab otsingu- ja päästetöid Politsei- ja Piirivalveamet.

1. Miks on riikidevaheline koostöö merel toimuvate katastroofide puhul oluline?
2. Milliste riikidega peab Eesti merepäästealaselt kõige tihedamini koostööd tegema? Miks just nendega?
3. Millistesse Eesti piirkondadesse jõuab abi tõenäoliselt aeglasemalt kui mujale? Miks?
4. Miks on Euroopas kõikides riikides sama hädababi number?

④ „UPPUJA PÄÄSTMINE ON UPPUJA ENDA ASI!“

Kuidas mõista seda ütelist?

Arutle klassiga ja leidke vähemalt 5 poolt ja 5 vastuargumenti sellele väitele!

⑤ LEIA RÄGASTIKUST MEREPEÄSTE TÄHTSAD SÕNAD!

Leia rägastikust vähemalt 25 merepäästega seotud sõna (sõnu on seal kokku 31) ning vestle pinginaabriga nii, et kasutate igas lauses vähemalt ühte leitud mõistet. Proovige ajada ladusat ja loogilist juttu. Kui mõne sõna tähendus jääb segaseks, olge nutikad ja leidke abi!

(sõnad on peidetud horisontaalselt, vertikaalselt, diagonaalis, vasakult paremale ja tagurpidi ka)

R	K	N	M	I	P	P	N	Y	Y	U	P	P	P	N	K	Z	W	A	V
A	K	H	E	S	P	Ä	Ä	U	F	Ä	W	Ä	K	I	U	S	I	T	A
N	U	M	T	N	E	Ä	Ä	Ä	Ä	N	Ä	J	A	I	A	M	P	E	B
N	S	V	H	L	I	F	Ä	S	S	S	B	I	N	L	E	P	Ä	M	A
A	E	V	J	E	B	M	T	S	T	T	R	I	O	E	V	I	Ä	A	T
O	T	X	R	N	L	E	U	E	T	E	J	S	D	K	L	H	S	E	A
H	S	R	E	A	R	P	Ö	T	T	E	T	A	Z	S	A	I	T	D	H
U	Ä	H	U	Ö	P	P	A	A	H	D	K	E	C	I	V	B	E	E	T
T	Ä	U	N	E	P	E	A	S	N	A	I	U	E	V	I	A	A	E	L
U	P	G	X	U	M	K	T	O	E	D	J	O	U	N	R	A	M	T	I
S	A	B	S	M	R	R	K	S	M	N	Y	A	Y	R	I	M	E	E	K
S	A	F	I	I	G	I	T	T	Ä	Ä	P	L	E	T	E	V	O	U	C
W	N	R	I	Y	L	I	S	X	J	Ä	R	Q	C	A	P	E	T	V	D
G	I	K	W	Ü	A	J	T	S	Ä	Ä	P	L	E	T	E	V	O	U	C
B	K	G	V	K	H	Ä	D	A	K	U	T	S	U	N	G	Q	Q	O	S
R	A	I	E	R	E	T	P	O	K	I	L	E	H	M	T	H	L	R	Y
R	U	S		O	K	K	Q	P	U	N	A	N	E	L	I	P	P	H	A
K	I	M	A	Y	D	A	Y	M	A	Y	D	A	Y	M	A	Y	D	A	Y
S	E	N	I	M	A	T	S	U	L	E	D	A	L	E	A	N	Ä	Ä	J
C	U	P	Ä	Ä	S	T	E	T	O	O	L	U	P	P	U	M	I	N	E